

Empresa

Unitat econòmica on es combina la matèria primera, la ma d'obra i el capital. Mitjançant la transformació de les matèries primeres s'obté el producte acabat destinat a la venda.

Empresa = ma d'obra + capital + matèria primera; Preu de venda = costos d'empresa + marge comercial

Tipus d'empreses: Comercials (aquel·les que es dediquen al comerç) (*compravenda*)

Industrials (aquel·les que es dediquen a la transformació de la matèria primera)

Beneficis: cada empresa decideix d'on i com vol treure un millor rendiment; això depèn del preu de venda al que ofereixin el producte ofert (pot ser a preu de cost, o a un preu més alt del que realment costa la seva producció si el que es ven es la *marca*).

Comptabilitat

Mètode que permet seleccionar, tractar i analitzar les operacions de l'empresa, i dona informació econòmica i financera; l'objectiu es proporcionar informació que permeti prendre decisions de compra o de venda, de fabricació.

Tipus de comptabilitat:

- Externa: analitza les operacions de l'empresa amb tercers empreses; dona informació sobre el patrimoni de l'empresa i les seves variacions; dona informació sobre el resultat de l'empresa positiu (+) va bé, negatiu (-) s'ha de fer una revisió de costos
- Interna: analitza els costos de producció (objectiu cost de producció per la venda posterior)

Patrimoni empresarial

Tot allò que pertany a l'empresa (bens, drets, obligacions).

Tipus de patrimoni

- Actiu: Bens (maquinària, instal·lacions, diners)

Drets (venda a crèdit)

- Passiu: Obligacions (crèdit bancari, pagament a crèdit)

Equació fonamental

$$\begin{array}{lcl} \text{Actiu} = \text{Passiu} & \rightarrow & \text{Actiu} = \text{P. exigible} + \text{P. no exigible} \\ & & \downarrow \qquad \qquad \downarrow \\ & & (\text{bancs, proveïdors}) \quad (\text{capital de l'empresari o NET}) \\ & \rightarrow & A = P + C \end{array}$$

Balanç de situació

Document contable que ens indica quina és la situació patrimonial de l'empresa en un moment determinat.

L'actiu s'ordena segons la liquidesa, el passiu s'ordena segons l'exigibilitat.

Exemple

Inventari

Tota empresa ha de saber en tot moment quin és l'estat del patrimoni i la seva valoració segons els criteris contables establerts, aquest procés de recompte rep el nom d'inventari, és el recompte físic i descriptiu dels diferents elements que formen el patrimoni de l'empresa.

Classificació:

- Inventari inicial, es realitza en iniciar el negoci.
- Inventari periòdic, es realitza en determinades dates per a observar un control de la situació patrimonial.
- Inventari final, es realitza quan s'acaba l'exercici econòmic, generalment a 31 de desembre.
- Inventari de tancament, es fa quan es tanca el negoci.

Característiques:

- S'ha d'indicar el número d'inventari, l'empresa, adreça de l'empresa, data en que es fa, detallar tot el que tenim, certificar i signar l'inventari (conforme es real).

Exemple

Els comptes

Representació d'un element patrimonial d'una empresa qualsevol, una despesa o ingrés. Es representa mitjançant una T.

Vocabulari

- Carregar: efectuar una anotació al deure
- Abonar: efectuar una anotació el haver
- Liquidar un compte: comparar la suma entre deure (D) i haver (H) i comparar la diferència.
- Quan D és major que H (saldo deutor SD) –actiu i despeses –
- Quan D és menor que H (saldo creditor SC) –passiu i ingressos o vendes–
- Quan D és igual que H (saldo nul)
 - ◆ Saldar un compte consisteix en anotar el saldo en el costat que suma menys valor.
 - ◆ Tancar un compte: sumar el deure i l'haver després d'haver saldat de manera que coincideixen les dues sumes.

Tipus de comptes

- Comptes de balanç

Actiu: Saldo deutor, apareix al balanç de situació i inventaris

Passiu: Saldo creditor, apareix al balanç de situació i inventaris

- Comptes de gestió o de resultats

Seràn els que ens serviran per calcular el resultat de l'activitat econòmica, benefici o pèrdua.

Resultat = Ingressos i despeses

Els ingressos i les despeses serveixen per regularitzar al final de l'exercici i serà el compte **129** pèrdues i guanys qui ens donarà el resultat.

Ingressos (Saldo Creditor) Despeses (Saldo Deutor)

Funcionament dels comptes

D	Actiu	H	D	Passiu	H	D	Despeses	H	D	Ingressos	H
Saldo inicial				Saldo inicial		-					-
						-					-
augment	disminució		disminució	augment		-					-
						-					-
						disminució					augment

Llibre diari

És un llibre obligatori que ha de presentar l'empresa al Registre Mercantil, recull tots els fets econòmics que es produeixen a l'empresa i s'ordenen cronològicament, les anotacions de les operacions al llibre s'anomenen *assentaments*, segueixen la següent estructura:

Data

Import Compte (nº compte) a Compte (nº compte) Import

x

En els assentaments la suma del deure serà igual a la suma de l'haver.

Com es realitza un assentament?

1. S'han d'identificar els comptes dels assentaments
2. S'han de mirar els tipus de compte als que pertany (Actiu, Passiu, Ingrés o Despesa)
3. Veure la variació d'aquest compte (veure si augmenta o disminueix per saber on anotar-ho)
4. Aplicar la teoria del compte (T)

Exemple

El dia 1 de novembre de 2004 una empresa paga amb un xec 200.000€ a un proveïdor.

Comptes Tipus Variació () Anotació

Proveïdors Passiu Disminució Deure

Bancs Actiu Disminució Haver

1-11-2004

200.000 Proveïdors (400) a Bancs (572) 200.000

x

L'assentament del llibre diari

L'assentament d'obertura es fa a partir del balanç de situació inicial, sol realitzar-se el dia 1 de gener. Es relacionen els comptes d'actiu i de passiu.

1-1-xx

z ACTIU a PASSIU z

x

Els assentaments de les operacions durant l'exercici econòmic corresponen a:

- ◆ Les compres
- ◆ Les vendes
- ◆ El pagament
- ◆ Els cobraments

Els assentaments que es realitzen al final de l'exercici són:

- ◆ Dotació a l'amortització (reflexa la pèrdua de valor de l'immobilitzat)
- ◆ Periodificació comptable (imputem els ingressos i les despeses a l'exercici corresponent)
- ◆ Regularitzar (calcular el resultat de l'exercici)
- ◆ Assentament de tancament (els comptes de passiu van al deure i els d'actiu al haver)

Els comptes de despeses

Són aquells que al finalitzar l'exercici econòmic es regularitzen, és a dir, s'utilitzen per calcular el resultat els trobarem en el grup **6** (compres i despeses). Pràcticament totes aquestes compres i despeses estaran acompanyades del compte **472** (Hisenda Pública, IVA suportat), que es un compte d'actiu.

x

z Despeses i compres (6__) a Caixa (570) / Bancs (572)

H P, IVA suportat (472) Proveïdors (400) / Creditors (410) z

Deutes c/t (520) / Deutes ll/t (170)

x

Compra de mercaderies

Compren l'import de les mercaderies més qualsevol altre despesa que tingui el comprador com podria ser el transport, l'assegurança, la càrrega i descàrrega,... Aquestes despeses suposen un major valor de la compra, és a dir, el valor del compte **600** és major. Si es fa un descompte comercial és un menor valor del compte.

Valor mercaderies 1.000€

Assegurança 5€

Transports ± 15€

TOTAL COMPRA 1.020€ (600)

Sempre que tinguem un deute per un servei que ens han prestat ho devem als creditors (410).

Anotacions alguns comptes

- ◆ El 622 fa referència a l'immobilitzat
- ◆ El 623 fa referència als serveis dels advocats, economistes,...
- ◆ El 624 el transport de les vendes de l'empresa o que facin referència a l'empresa
- ◆ El 625 no porta IVA fa referència a les assegurances
- ◆ El 626 són comissions

Els comptes de ingressos

Són aquells que al finalitzar l'exercici econòmic es regularitzen, és a dir, s'utilitzen per calcular el resultat els trobarem en el grup 7 (vendes i ingressos). Pràcticament totes aquestes vendes i ingressos estaran acompanyades del compte 477 (Hisenda Pública, IVA repercutit), que es un compte de passiu.

x

z Caixa (570) / Bancs (572) a Venda mercaderies (7__)

Clients (430) / Deutors (440) H P, IVA repercutit (477) z

x

Liquidació de l'IVA

Quan el suportat és més gran que el repercutit Hisenda Pública és deutora (470), quan el suportat és més petit que el repercutit Hisenda Pública és creditora (475).

Exemples

Hem suportat 100.000€ d'IVA i hem repercutit 10.000€, fes la liquidació.

31-12-xx

10.000 H P, IVA repercutit (477)

90.000 H P, Deutora (470) a H P, IVA suportat (472) 100.000

x

Hem repercutit 100.000€ d'IVA i hem suportat 10.000€, fes la liquidació.

31-12-xx

100.000 H P, IVA repercutit (477) a H P, IVA suportat (472) 10.000

H P, Creditora (475) 90.000 90.000 H P, Creditora (475) a Bancs (572) 90.000

x

Acomptes a proveïdors (407)

Avances diners a proveïdors abans de rebre les mercaderies. És un compte d'actiu perquè tens un dret sobre els proveïdors. També s'avançarà la part corresponent de H P, IVA suportat.

x

10.000 Acomptes a proveïdors (407)

1.600 H P, suportat (472) a Bancs (572) / Caixa (570) 11.600

x

Tributs (63)

Altres tributs (631) inclourà tributs com impostos, bens immobles,... (no IVA)

x

10.000 Altres tributs (631) a Bancs (572) / Caixa (570) 10.000

x

Balanç de comprovació de sumes i saldos

S'elabora a partir dels comptes registrats en el llibre major. Té la finalitat de comprovar, en un moment determinat, l'estat dels comptes del llibre major; la suma del saldo deutor i del saldo creditor han de coincidir així com la suma del deure i del haver.

Exemple

Compte		Sumes		Saldos		Deutor	Creditor
				Deure	Haver		
Maquinària	223	300.000,00	–	300.000,00	–		
HP, IVA suportat	472	136.000,00	–	136.000,00	–		
Caixa	570	1.010.200,00	87.000,00	923.200,00	–		
Bancs	572	2.023.200,00	367.000,00	1.656.200,00	–		
Clients	430	1.699.600,00	200.000,00	1.499.600,00	–		
Mercaderies	300	300.000,00	–	300.000,00	–		
Clients efectes com. cobrar	431	30.000,00	–	30.000,00	–		
Capital	100	–	2.500.000,00	–	2.500.000,00		
Proveïdors	400	50.000,00	1.040.000,00	–	990.000,00		
Proveïdors immobilitzat c/t	523	–	340.000,00	–	340.000,00		

Efectes com. pagar	524	–	87.000,00	–	87.000,00
Proveïdors immobilitzat ll/t	173	–	87.000,00	–	87.000,00
HP, IVA repercutit	477	–	188.000,00	–	188.000,00
Creditors	410	30.000,00	58.000,00	–	28.000,00
Compra mercaderies	600	500.000,00	–	500.000,00	–
Reparacions i conservació	622	50.000,00	–	50.000,00	–
Venda mercaderies	700	–	1.100.000,00	–	1.100.000,00
Ingressos per arrendaments	752	–	75.000,00	–	75.000,00
TOTALS		6.129.000,00	6.129.000,00	5.395.000,00	5.395.000,00

Nomines

Personal (**46_**)

Acomptes de remuneracions (**460**) Avanç nomina (Actiu)

Remuneracions pendents de pagament (**465**) Pagament que l'empresa deu al treballador (Passiu)

Despeses de personal (**64_**)

Sous i salaris (**640**) Nomina (Actiu)

Seguretat Social a càrrec de l'empresa (**642**) Pagament per part de l'empresa a la Seguretat Social (Actiu)

Administracions públiques (**47_**)

HP, Creditora per retencions practicades (**475**) Pagament de l'IRPF (Passiu)

Organismes de la Seguretat Social Creditora (**476**) Cotització a la Seguretat Social –a l'assentament s'ha de posar la Seg. Social de l'empresari i la dels treballadors– (Passiu)

Tresoreria (**57_**)

Caixa (**570**) i Bancs (**572**) Mitjà de pagament de les nòmines (Actiu)

Exemple

Paguem la nomina de 1300€ , la Seguretat Social a càrrec de l'empresa és de 300€, la del treballador 50€ i les retencions pugen 100€, deixem a deure 200€.

1.300,00 Sous i salaris **(640)**

300,00 Seguretat Social empresari **(642)** a HP, Creditora IRPF **(475)** 100,00

Bancs **(572)** 950,00

Org. Seg. Soc. Cred. **(476)** 350,00

Rem. pend. pag. **(465)** 200,00

x

Envasos en les compres (406)

Es posen al deure sota la compra de mercaderies, també s'hi aplica l'IVA. Si en retornen es posen a l'haver amb l'IVA suportat que s'havia aplicat en la seva compra. Es poden comprar si ho vol l'empresari o si s'han trencat.

Exemple

Comprem mercaderies per 50.000€ els envasos pugen 107€, es paga d'aquí 2 mesos.

x

50.000 Compra mercaderies **(600)**

107 Envasos i embalatges **(406)**

8.017,12 HP, IVA suportat **(472)** a Proveïdors **(400)** 58.124,12

x

Retornem els envasos

x

124,12 Proveïdors **(400)** a Envasos **(406)** 107

HP, IVA suportat **(472)** 17,12

x

Decideixen comprar els envasos ja que s'han trencat

x

124,12 Compra altres aprovisionaments **(602)** a Envasos **(406)** 124,12

x

(en aquest cas no porta IVA per que ja s'havia aplicat anteriorment)

Material d'oficina (328)

Es pot comptabilitzar fent servir dos tipus de comptes, el de compra d'altres aprovisionaments –s'acabarà abans d'un any– **(602)** o el d'altres serveis –es trigarà més d'un any en acabar-se– **(629)**, s'hi ha d'aplicar l'IVA. Normalment es farà servir la 602.

Exemple

Comprem material d'oficina valorat en 100€, es paga en efectiu.

x

100,00 Compra d'altres aprovisionaments **(602)**

16,00 HP, IVA suportat **(472)** a Caixa **(570)** 116,00

x

Envasos en les vendes (436)

Envasos a retornar per part dels clients **(436)**, venda envasos i embalatges **(704)**.

x

Venda mercaderies **(700)** 1000,00

Envasos i embalatges **(436)** 10,00

1.171,60 Clients **(430)** a HP, IVA repercutit **(477)** 161,60

x

Retorn

x

10,00 Envasos i embalatges **(436)**

1,60 HP, IVA repercutit **(477)** a Clients **(430)** 11,60

x

Venda envasos

x

10,00 Envasos i embalatges **(436)** a Venda envasos i embalatges **(704)** 10,00

x

(en aquest cas no porta IVA per que ja s'havia aplicat anteriorment)

Variació d'existències (61) i (71)

Aquest assentament es realitza el 31 de desembre i consisteix en treure les existències inicials del balanç inicial i passar les existències finals que hi ha a 31 de desembre després d'haver fet un recompte físic (inventari). Utilitzarem els subgrups **61** i **71** i el grup **3**.

x

10,00 Variació d'existències (**61**) a Existències (**30**) (**31**)(**32**) 10,00

10,00 Variació d'existències (**71**) a Existències (**33**)(**34**)(**35**)(**36**) 10,00

x

100,00 Existències (**30**) (**31**)(**32**) a Variació d'existències (**61**) 100,00

100,00 Existències (**33**)(**34**)(**35**)(**36**) a Variació d'existències (**71**) 100,00

x

El compte de variació d'existències ja sigui del **61** o del **71** pot ser d'un ingrés o una despesa.

- Si disminueixen les existències (consumició) és una despesa per a l'empresa llavors tindrà saldo deutor.
- Si augmenten les existències (ingrés) és un benefici per a l'empresa llavors tindrà saldo creditor.

Amortització

És la pèrdua de valor que pateixen els béns immobilitzats. És de caràcter irreversible i es produeix per l'ús dels béns, per el pas del temps i l'obsolescència.

L'amortització suposa per a l'empresa una despesa (**68**) però per una altra banda crea un fons per a reposar aquest immobilitzat material e immaterial (**21** i **22**) excepte el compte Terrenys i béns naturals (**220**).

L'assentament d'amortització es realitza a 31 de desembre i es fa en funció de la vida útil del bé.

Exemple

Tenim aplicacions informàtiques per valor de 15.000 €, mobiliari per valor de 29.000€, terrenys per valor de 40.000€ i maquinària per 55.000€. l'amortització de l'immobilitzat immaterial és del 17% i la del material del 10%. Fes l'assentament corresponent.

x

2.550,00 Dotació amortització immob. immat. (**681**)

–Aplicacions informàtiques 15.000,00

a Amortització ac. immob. immat. (**281**) 2.550,00

x

5.790,00 Dotació amortització immob. mat. **(682)**

–Mobiliari 2.900,00

–Maquinària 55.000,00

a Amortització ac. immob. mat. **(282)** 5.790,00

x

Acomptes a proveïdors d'immobilitzat (239)

Avances diners a proveïdors d'immobilitzat abans de rebre la maquinària, mobiliari,... És un compte d'actiu perquè tens un dret sobre els proveïdors d'immobilitzat. També s'avançarà la part corresponent de H P, IVA suportat.

x

10.000 Acomptes a proveïdors **(239)**

1.600 H P, suportat **(472)** a Bancs **(572)** / Caixa **(570)** 11.600

x

Venda d'immobilitzat (2__)

Passos a seguir per fer l'assentament

1. Fer l'amortització de l'any en que es dona de baixa l'immobilitzat, així coneixerem l'amortització acumulada del bé en qüestió.

2. Venda:

- ◆ Eliminar l'immobilitzat per el preu d'adquisició
- ◆ Eliminar l'amortització acumulada
- ◆ Calcular l'IVA repercutit (del preu que cobraràs)
- ◆ Veure com es realitza l'operació al comptat **(570)** o **(572)** a crèdit **(253)** crèdit a ll/t per alienació d'immobilitzat o **(543)** crèdit a c/t per alienació d'immobilitzat.
- ◆ Veure el resultat (si hi ha pèrdues **(671)** o guanys **(771)**)

x

Immobilitzat material **(22_)** x

HP, IVA repercutit **(477)** y

x+y/4 Caixa **(570)** a Beneficis immob mat **(771)*** z

x+y/4 Bancs **(572)**

x+y/4 Crèdit ll/t alienació d'immob mat **(253)**

x+y/4 Crèdit c/t alienació d'immob mat **(543)**

a Amort. ac. immob. mat (282)

b Pèrdues immob mat (671)* c

x

*(en un assentament només es pot donar un cas)

3. Baixes:

- ◆ El compte (659) altres pèrdues de gestió corrent es fa servir quan perdem utilitatge (224), quan sigui una baixa d'aquest immobilitzat ho carreguem al (659).

x

1.600 Amort. ac. immob mat (282)

10.000 Altres pèrdues de gestió (659) a Utilitatge (224) 11.600

x

- ◆ El compte (671) pèrdues de l'immobilitzat o el (678) despeses extraordinàries (incendis, robatoris,...)

x

1.600 Amort. ac. immob mat (282)

5.000 Pèrdues d'immobilitzat (671)

5.000 Despeses extraordinàries (678) a Utilitatge (224) 11.600

x

Regularització contable

Es realitza el 31 de desembre per saber el resultat de l'empresa, per saber si hi ha hagut beneficis o pèrdues. Per a calcular el resultat s'utilitzen els comptes d'ingrés i despesa únicament. El resultat el recollirà el compte (129) pèrdues i guanys.

Resultat = Ingressos – Despeses = (+) Benefici Saldo Creditor

(-) Pèrdua Saldo Deutor

x

C. mercaderies (600) 1.500,00

Sous i salaris (640) 1.000,00

2.550,00 Pèrdues i guanys (129) a Seg. Soc. Emp. (642) 50,00

x

790,00 Ingressos per arrendament (752) a Pèrdues i guanys (129) 790,00

x

Assentament de tancament

x

z PASSIU a ACTIU z

x

Balanç de situació final

Es fa igual que el de situació inicial

Despeses extraordinàries (678)

Es carreguen les pèrdues significatives que no es consideren pròpies del període econòmic.

x

z Despeses extraordinàries (678) a Immobilitzat (2__) z

x

Ingressos extraordinaris (778)

Es carreguen els ingressos significatius que no es consideren pròpies del període econòmic.

x

z Immobilitzat (2__) a Ingressos extraordinaris (778) z

x

Ingressos financers (769)

Quan ens ingressen al banc per concepte d'ingressos financers (769) un 25% del total correspon a HP, retencions (473).

x

75,15 Bancs (572)

25,05 HP, retencions (473) a Ingressos financers (769) 100,20

x

Interessos de deutes a c/t (663)

Interessos que hem de pagar per deutes adquirits per l'empresa.

x

79 Interesses de deutes a c/t (**663**) a Caixa (**570**) o Bancs (**572**) z

x